

Munich Personal RePEc Archive

The trend of influence of foreign stock market on Ukrainian stock market in long run

Bohdan Petrushchak

Ivan Franko National University, Faculty of Economics

25. November 2010

Online at <http://mpa.ub.uni-muenchen.de/28343/>

MPRA Paper No. 28343, posted 23. January 2011 15:42 UTC

The trend of influence of foreign stock market on Ukrainian stock market in long run

Bohdan Petrushchak

Economic Theory and Marketing Department, Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine, Lviv, University St., 1.
E-mail: b.petrushchak@gmail.com

One of the characteristic features of globalization is intensification of the interaction between the financial systems of different countries. Therefore, the study of the impact of the situation in the world stock platforms on the dynamics of bidding in the national stock market constitutes an important research task, the topicality of which is noticeably increasing in the conditions of the world financial crisis.

Using correlation analysis tools, the trend of the long-term influence of foreign stock exchanges on the Ukrainian stock exchange has been researched, in particular the impact of the American and Russian stock markets on the dynamics of the home stock exchange (namely its organized segment on the example of PFTS exchange).

Gradual increase in the density of correlation relationship between the dynamics of the indicators of the Ukrainian, Russian and American stock exchanges, as it can be seen in Figure 1, testifies, on the one hand, to the rise in the degree of integration of the Ukrainian stock market into world financial market, and, on the other hand, it can serve as an example of “gregarious instinct” effect – a uniform conduct of investors in the pre-crisis period as well as during the global financial economic crisis.

The influence of financial stock exchanges (the same as that of any other exogenous factor) varies throughout the year – it is more or less significant depending on the period considered. In our opinion, the correlation link between the stock markets is unstable; at the same time, the impact of a specific exogenous factor tends to go down with the increase in the duration of the period under analysis, for instance, a rapid fall in the stock quotation in the New York Exchange can fully determine the nature of bidding in many world platforms during several days, but further on the nature of bidding is going to be determined by some other influences of exogenous character, for instance, by positive macroeconomic statistics of the EU countries.

Тренди довгострокового впливу іноземних фондових бірж на динаміку українського фондового ринку

Богдан Петрущак

Кафедра економічної теорії та маркетингу, Львівський національний університет ім. І. Франка, Україна, м. Львів, пр. Свободи 18, E-mail: b.petrushchak@gmail.com

Проаналізовано довгостроковий тренд впливу іноземних фондових бірж на динаміку українського фондового ринку, зокрема на динаміку його організованого сегменту – фондової біржі (на прикладі біржі ПФТС).

Ключові слова – фондова біржа, фондовий індекс, коефіцієнт кореляції, екзогенні та стохастичні чинники, раціональні очікування, «стадний інстинкт».

I. Вступ

Однією з характерних рис глобалізації є посилення взаємозалежності між фінансовими системами різних країн, тому дослідження впливу ситуації на світових фондових майданчиках на динаміку торгів на національному фондовому ринку є важливим науковим завданням, актуальність якого помітно зростає за умов світової фінансової та економічної кризи.

Важливі політичні та економічні події, зокрема новини із західних фондових ринків, квартальні макроекономічні дані про стан економіки США та країн Західної Європи, звітність важливих інституційних інвесторів та транснаціональних корпорацій тощо через механізм раціональних очікувань професійних учасників фондового ринку можуть мати значний вплив на характер перебігу торгів на вітчизняній фондовій біржі. Так, різкий спад українського фондового ринку у 2008 році значною мірою зумовлювався ситуацією на міжнародних фондових майданчиках та кон'юнктурою на ринку експортоорієнтованої продукції [1, 151–152].

Метою статті є аналіз довгострокових трендів впливу іноземних фондових бірж на динаміку українського фондового ринку через дослідження статистичної залежності між українським та світовими фондовими ринками, через визначення напрямку та інтенсивності кореляційного зв'язку між індексами біржі ПФТС (індексу ПФТС), російської біржі RTS (індексу RTSI) та індексу S&P500.

II. Основна частина

Під час проведення дослідження припускалося, що американський індекс S&P500 здійснює вплив на український індекс ПФТС із певним часовим лагом, який пов'язаний із недостатньою поінформованістю учасників біржової торгівлі про останні новини американської економіки та перебіг торгів на американських фондових біржах. Для даного дослідження часовий лаг становить один день. Подібне

припущення застосовувалося при обчисленні коефіцієнту кореляції між американським та російським індексом. Обчислення коефіцієнту кореляції між українським та російським індексом проводилося із припущенням про досконалу поінформованість контрагентів української біржі про стан російської економіки і характер перебігу торгів на біржі RTS, що є наслідком територіальної близькості, генетичної спорідненості російської та української економіки і відсутності мовних бар'єрів.

Як бачимо, простежується тренд до поступового зростання впливу як російського, так і американського фондового ринку на динаміку українського фондового ринку (див. рис. 1), який можна пояснити поступовим зростанням інтегрованості вітчизняної фондової біржі в світовий фінансовий ринок. Однак більш раціональним поясненням різкого зростання щільності кореляційного зв'язку між трьома

кореляційними парами починаючи з 2005 року до 2008 року, на нашу думку, є ефект «стадного інстинкту», тобто прийняття інвестиційних рішень інвесторами за зразком дій інших інвесторів на основі переконання про їх кращу поінформованість [2, 402–403]. Інакше кажучи, однотипна поведінка інституційних інвесторів у світовому масштабі, пов'язана із надуванням «бульбашок» на фондових ринках, яке закінчилося корекцією у формі світової фінансово-економічної кризи, важливою складовою якої була криза фондових ринків багатьох країн світу (чим власне і пояснюється типове зростання ступенів кореляції між фондовими індексами під час кризових періодів). Неочікувані зміни інформаційного поля, внаслідок яких формуються негативні раціональні очікування серед інституційних інвесторів, стають каталізатором розгортання фінансової паніки у міжнародному масштабі, яка закінчується ланцюговою реакцією поширення фінансових криз у міжнародному масштабі.

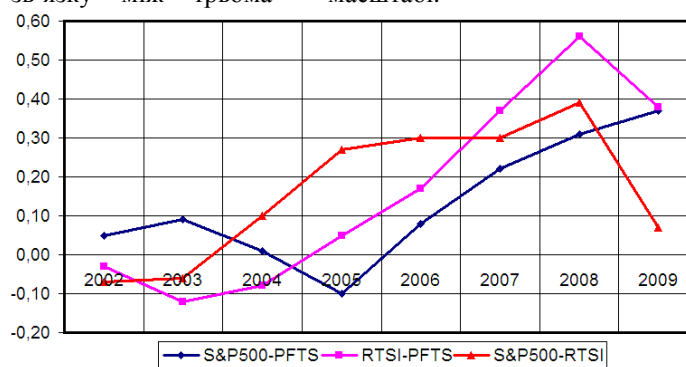

Рис. 1. Річні коефіцієнти кореляції

Однак слід зауважити, що вплив чи то американської, чи російської фондової біржі, чи будь-якого іншого екзогенного чинника є нерівномірним протягом року – більш або менш значним залежно від періоду, який розглядається. На нашу думку, кореляційний зв'язок між фондовими ринками не є стійким, водночас існує тенденція до зменшення впливу окремого екзогенного фактору зі збільшенням тривалості періоду, який аналізується [1, 154–155]. Було б невірно стверджувати, що коливання ступенів щільності між окремими індикаторами притаманні сезонні ефекти, хоча стрижневий тренд доходності фондових індексів визначається макроекономічними показниками (наприклад, динамікою валового внутрішнього продукту, припливом/відпливом прямих іноземних інвестицій тощо), яким притаманні певні ефекти сезонності. Однак короткострокові коливання динаміки фондових індексів навколо їх довгострокового тренду детермінуються в основному стохастичними чинниками, ступінь передбачуваності яких, на відміну від чинників сезонної дії, чітко динаміку можна більш-менш змодельовати, дуже низький, характеризується випадковим характером їх прояву, проте наслідки їх впливу можуть бути досить вагомими.

Висновок

Поступове зростання щільності кореляційного зв'язку між динамікою індикаторів української, російської та американської фондових бірж свідчить, з одного боку, про зростання ступеня інтегрованості українського фондового ринку в світовий фінансовий ринок, а з іншого – може бути прикладом ефекту «стадного інстинкту» – однотипної поведінки інвесторів в передкризовий період та під час розгортання світової фінансово-економічної кризи.

Вплив іноземних фондових бірж на український фондовий ринок достатньо нерівномірний протягом року – більш або менш значний залежно від періоду, який розглядається, що пояснюється впливом стохастичних чинників, які детермінують короткострокові коливання фондових індексів навколо їх довгострокових трендів.

Література

- [1] Петрущак Б. Вплив екзогенних чинників на розвиток українського фондового ринку // Світ Фінансів. – 2009. – №3. – С.151–159.
- [2] Merk G. Begriffserläuterungen aus der Finanzwelt. – S.945. // www.uni-siegen.de.